

Kohalik omavalitsus (nimekirja alusel)

Meie: 20.05.2019 nr 9.4-3/19/2597-1

Koostööettepanek õhksoojuspumpade poolt põhjustatud mürahäiringute ennetamiseks

Pöördume teie poole ettepanekuga teha koostööd õhksoojuspumpadest põhjustatud müra leviku ja häiringu ennetamiseks.

Viimasel ajal on Terviseametile (edaspidi amet) esitatud kümneid kaebusi eramutes ja korterelamutes uute paigaldatud õhksoojuspumpade kohta, mis põhjustavad mürahäiringuid elamutes ja lähikümbruses elavate elanike seas. Müra tekitajaks on elamute välisseinale kinnitatava või välisterritooriumile paigaldatava õhksoojuspumba kompressor ja/või ventilaator.

Amet teostab riiklikku järelevalvet atmosfääriõhu kaitse seaduse alusel ja rakendab õhksoojuspumpadest tulenevale mürale keskkonnaministri 16.12.2016 määrusega nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ sätestatud normtasemed:

Tehnoseadmete müra piirväärtused (LpA,eq,T)	Päev	Öö
II kategooria – haridusasutuste, tervishoiu- ja sotsiaalhoolekande-asutuste ning elamu maa-alad, rohealad	50	40
III kategooria – keskuse maa-alad, IV kategooria – ühiskondlike hoonete maa-alad	55	45

Juhul kui müra ületab normtasemeid, peab õhksoojuspumba omanik rakendama meetmeid müra vähendamiseks. Terviseameti senine praktika on näidanud, et seda laadi mürakaebuste menetlus on aeganõudev ja raskelt lahendatav. Soojuspumpade ümberpaigaldamine ja häälestamine nõuab täiendavat ressursi ning samas iga kord ei ole võimalik keset kütteperioodi küttesüsteemi ümber ehitada. Seega pideva normist kõrgema välisõhus leviva müra tõttu kasvab õhksoojuspumba läheduses elavate rahulolematute elanike arv.

Samas õhksoojuspumpade poolt põhjustatud müra saaks välistada juba projekteerimise ja paigaldamise käigus. Õhksoojuspumpade planeerimisel on tähtis paigalduskoha valik ja teiste müra leevendavate meetmete rakendamine.

Juhendmaterjalidena lisas 1 olevates tabelites 1 ja 2 on välja toodud ameti füüsikalabori arvutused, mis võimaldavad ligikaudu hinnata õhksoojusseadme müra levikut sõltuvalt müraallika kaugusest ja soovitud paigalduskoha valikuks.

Lähtudes ülaltoodust palume ehituse järelevalve käigus pöörata suuremat tähelepanu õhksoojuspumpade paigaldamise asukohale ja vajadusel müra leevendavate meetmete rakendamisele. Loodame, et saame koostöös kohalike omavalitsustega ennetada õhksoojuspumpadest põhjustatud müra probleeme ning vältida kodanike häiringuid ja rahuolematust.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Jelena Tomasova

Peadirektori asetäitja tervisekaitse alal

Natalja Subina

natalja.subina@terviseamet.ee

Kaili Tuulik

kaili.tuulik@terviseamet.ee

Lisa 1 Soovitused soojuspumba paigalduskoha valikuks

Enamasti soojuspumba müratasemed on toodud tehnilises passis. Seadme ning paigalduskoha müraandmed võimaldavad ligikaudu hinnata kujunevat müraolukorda.

Tabelites 1 ja 2 on toodud Terviseameti Füüsikalabori arvutused, mis võimaldavad esmaselt hinnata soojusseadme müra levikut sõltuvalt müraallika kaugusest ja soovitused paigalduskoha valikuks. Andmed on esitatud kahel kujul, sõltuvalt sellest, kas müraallika tehnilises passis on märgitud helivõimsus (L_w) või helirõhk (L_p).

Tabel 1 Soojusseadme välisõhus müra leviku orienteeruvad näitajad kui tehnilises passis on toodud **HELIRÕHUTASE (L_p)**

Helirõhutase L_p dB(A) 1m kaugusel müraallikast tehnilise passi järgi	Kaugus müraallikast, m									
	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50
	Helirõhutase (L_p dB(A)) müraallikast teadaolevas kauguses									
40	26	20	-	-	-	-	-	-	-	-
45	31	25	21	-	-	-	-	-	-	-
50	36	30	26	24	22	20	-	-	-	-
55	41	35	31	29	27	25	24	23	22	21
60	46	40	36	34	32	30	29	28	27	26
65	51	45	41	39	37	35	34	33	32	31
70	56	50	46	44	42	40	39	38	37	36

Tabel 2 Soojusseadme välisõhus müra leviku orienteeruvad näitajad kui tehnilises passis on toodud **HELIVÕIMSUSE TASE (L_w)**

Müraallika helivõimsus L_w dB(A) tehnilise passis järgi	Kaugus müraallikast, m										
	1	2	5	10	15	20	25	30	35	40	50
	Helirõhutase (L_p dB(A)) müraallikast teadaolevas kauguses										
55	47	41	33	27	23	21	-	-	-	-	-
60	52	46	38	32	28	26	24	22	21	-	-
65	57	51	43	37	33	31	29	27	26	25	23
70	62	56	48	42	38	36	34	32	31	30	28
75	67	61	53	47	43	41	39	37	36	35	33
80	72	66	58	52	48	46	44	42	41	40	38
85	77	71	63	57	53	51	49	47	46	45	43

Juhime tähelepanu, et täpsemad helirõhutasemed on võimalik saada ainult mõõtmiste teel akrediteeritud laborist.

Lisaks soojuspumba tehnilistele näitajatele on oluline paigalduskoha valik.

Eelkõige võiks kaaluda õhk-vesi soojuspumba ja õhukanalite asjatundlikku ehitamist kütteruumi.

Õueseadmed jäägu võimalikult kaugemale naaberkruntide müratundlikest paikadest. Hea tulemuse võib anda asukoht müra takistavate hooneosade varjus, vältides ühtlasi heli peegeldumist naabrite suunas pööratud fassaadidelt. Kui hoonestus rahuldavat lahendust ei paku, tuleb vaagida helilaineid neelavate müratõkete rajamist.